

Gorzów Wlkp., 22 kwietnia 2011r.

**PROTOKÓŁ
KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
przeprowadzonej w Pogotowiu Opiekuńczym w Zielonej Górze
ul. Wojska Polskiego 116
wielofunkcyjnej placówce opiekuńczo-wychowawczej**

Działając na podstawie art. 22 pkt.8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2005r. 61, poz. 543 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu wychowania i opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. Nr 214 z 2005 r. poz. 1812 z późn. zm.).

Zespół kontrolny w składzie:

- *Elżbieta Szwonka* – inspektor Wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 20-1/2011 z dnia 27 stycznia 2011 roku; Przewodnicząca Zespołu;
- *Agnieszka Kraska* – inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 20-2/2011 z dnia 27 stycznia 2011 roku - Członek Zespołu;
- *Marta Nowak* - starszy inspektor Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 20-3/2011 z dnia 27 stycznia 2011 roku; Członek Zespołu;

przeprowadził kontrolę problemową w dniach 11 i 15 lutego 2011r., przedłużoną do dnia 25 marca 2011r.

(Dowód: akta kontroli str. 1-24)

Przedmiotem kontroli były: wszystkie sfery działania placówki opiekuńczo – wychowawczej w 2010 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U. z 2007r., Nr 201, poz.1455 z późn. zm.).

Okresem kontroli objęto 2010r.

Ponadto:

- zastosowanie procedur przyjęcia dziecka, opracowanych przez Dyrektora placówki oraz działania jednostki podjęte w związku z wydarzeniami przedstawionymi w piśmie z dnia 13-01-2011r; znak: PO-424/4/2011, informującym o przyjęciu do placówki wychowanka Krzysztofa W., który tego samego dnia próbował popełnić samobójstwo,
- zbadanie zasadności zarzutów pod adresem placówki w związku z pismem Lubuskiego Kuratorium Oświaty KO.II.ED-071-6/11 z dnia 2-02-2011r., dotyczącym zarzutów zawartych w piśmie Sądu Rejonowego w Zielonej Górze, Sygnatura akt IIINPW404/10 z dnia 26-01-2011r.

(Dowód: akta kontroli str. 25-40)

Kontrolę przeprowadzono w obecności dyrektora placówki, Pana Zbigniewa Jokiela pełniącego funkcje dyrektora od 1-09-1997r. oraz Pań Haliny Łuczak i Ewy Hładkiewicz-Koźmińskiej, pedagogów placówki, którzy udzielali wyjaśnień podczas kontroli.

Podczas czynności kontrolnych dokonano oceny działań placówki w zakresie objętym tematyką kontroli, pobrano dokumentację oraz przeprowadzono analizę akt Joanny P. pod kątem sprawdzenia zasadności zarzutów zawartych w piśmie SR w Zielonej Górze.

Ustalenia w toku kontroli

I. ORGANIZACJA PLACÓWKI:

1. Dokumenty organizacyjne

Placówka funkcjonuje w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr LXVIII/613/06 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 4 lipca 2006 r. w sprawie Statutu Pogotowia Opiekuńczego w Zielonej Górze oraz Regulamin organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Nr 647/07 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 31 maja 2007 w sprawie regulaminu organizacyjnego Pogotowia Opiekuńczego w Zielonej Górze.

W regulaminie określono zadania i zasady działania placówki, strukturę organizacyjną, ramowy zakres obowiązków pracowników, zasady kwalifikowania oraz kierowania wychowanków, organizację grup wychowawczych oraz dokumentację prowadzoną dla wychowanków. Do Regulaminu załączono schemat organizacyjny placówki. Z regulaminem zaznajomiono dzieci przebywające w placówce. Regulamin placówki spełnia wymogi określone w §14 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U. 2007r., Nr 201, poz.1455 z późn. zm.).

W § 2.2. Statutu jest określony podział miejsc w placówce na miejsca interwencyjne i socjalizacyjne. Do tego zapisu Rada Miasta Uchwałą Nr XVII/232/07 z dnia 18 grudnia 2007r. wprowadziła zmianę polegającą na zmniejszeniu liczby dzieci w placówce z 60 do 50.

(Dowód: akta kontroli str. 43-56)

Placówka jest wpisana do Wojewódzkiego Rejestru Placówek opiekuńczo-wychowawczych pod pozycją Nr 3 (decyzja PS.II.KMac.9014-3/02 z dnia 1-07-2002r.).

Decyzją Wojewody Lubuskiego Nr PS.II.AKra.90130-13-7/2008 z dnia 19 sierpnia 2009 r. uzyskała zezwolenie warunkowe, wydane w trybie art. 154 pkt 7b ww. ustawy tj. na czas realizacji programu naprawczego do 31 grudnia 2010r. Na dzień kontroli zezwolenie warunkowe z mocy prawa wygasło. Placówka nadal realizuje Program naprawczy przyjęty Uchwałą Nr XVII/232/07 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 18 grudnia 2007r. w sprawie zatwierdzenia programu naprawczego dla Pogotowia Opiekuńczego w Zielonej Górze. W programie naprawczym zapisano zlokalizowanie grupy socjalizacyjnej w środowisku w obiekcie pozyskanym na terenie miasta. Wobec trudności w pozyskaniu odpowiedniego lokalu podjęto decyzję o budowie dwóch domów po 10 miejsc w każdym. Realizacja zadań zawartych w programie winna się zakończyć do 31.12.2010. Obecnie oba budynki są w stanie surowym otwartym, przygotowane do zadaszenia - posiadają wybudowane fundamenty, piwnicę, parter i poddasze. Do budynków przylegają dwustanowiskowe garaże. Placówka nie zmieściła się w określonym w art. 154 pkt.7a Ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 ze

zmianami). Opóźnienia wynikały między innymi z wczesnego nadejścia zimy i spadku temperatur do poziomu uniemożliwiającego prowadzenie prac budowlanych. Przewidywane jest oddanie obu budynków do użytku w 2011 roku.

Jak wynika z założeń programu naprawczego, planuje się w obecnej siedzibie pozostawić 2 grupy interwencyjne, natomiast 2 grupy socjalizacyjne ulokować w nowych budynkach. Część zwolnionych pomieszczeń w budynku głównym oddanych zostanie do dyspozycji MOPS.

(Dowód: akta kontroli str. 57-58)

2. Warunki bytowe

Obecnie placówka mieści się w dwóch jednopiętrowych budynkach usytuowanych na działce 3,04 ha. Budynek główny o powierzchni 854 m² zajmują pomieszczenia 4 grup wychowawczych kuchnię, stołówkę, gabinety: dyrektora, zastępcy dyrektora, pracowników socjalnych, pedagogów, pokój do zajęć terapeutycznych i muzykoterapii, pokój do zajęć terapeutycznych z gabinetem psychologa, gabinet pielęgniarki; część administracyjna (pokój intendenta, sekretariat) i część gospodarcza.

W budynku głównym zamieszkują 4 grupy wychowawcze:

- I grupa socjalizacyjna – dla 10 wychowanków, zamieszkujących w dwu i trzyosobowych pokojach. Grupa posiada aneks jadalny i wypoczynkowy, pomieszczenie gospodarcze z pralką, 2 łazienki i 2 wc oraz pomieszczenie magazynowe.

- II grupa socjalizacyjna – dla 10 wychowanków, zamieszkujących w trzech dwuosobowych pokojach, jednym pokoju jednoosobowym i 1 pokoju trzyosobowym. Grupa posiada aneks jadalny i wypoczynkowy, pomieszczenie gospodarcze z pralką, dwie łazienki i 2 wc.

- III grupa interwencyjna – dla 10 wychowanków, zamieszkujących w 3 pokojach trzyosobowych i 1 pokoju dwuosobowym. Grupa posiada aneks jadalny i wypoczynkowy, pomieszczenie gospodarcze z pralką, 2 łazienki i 2 wc.

- IV grupa interwencyjna – dla 10 wychowanków, zamieszkujących w 5 pokojach dwuosobowych. Grupa posiada aneks jadalny i wypoczynkowy, pomieszczenie gospodarcze z pralką, 2 łazienki i 2 wc.

Wychowankowie mają do dyspozycji miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych. Łazienki i toalety zapewniają intymność. Pokoje właściwie oświetlone, wyposażone w łóżka, szafki nocne, lampki, biurka, szafy do przechowywania rzeczy osobistych. Pomieszczenia do wypoczynku wyposażone w kanapy, stoliki, TV, komputery, gry. Pomieszczenia jadalne wyposażone w stoły, krzesła, sprzęt AGD. Pokoje przeznaczone do zajęć terapeutycznych wyposażone w niezbędny sprzęt do zajęć.

W drugim budynku o powierzchni 262 m² zamieszkuje 10 wychowanków, tworzących grupę usamodzielną - V grupa. Do dyspozycji wychowanków są 3 pokoje 2 osobowe, 4 pokoje 1 osobowe, w każdym pokoju jest węzeł sanitarny - łazienka z wc. W budynku na parterze umiejscowiony jest aneks kuchenny z jadalnią, połączony z aneksem wypoczynkowym, wyposażony w duży stół, kanapy, sprzęt AGD, TV. Ponadto w budynku znajduje się pokój komputerowy, pomieszczenie wychowawców z łazienką i pomieszczenie gospodarcze z pralkami. Grupa korzysta ze stołówki pozostałe posiłki przygotowuje we własnej kuchni w oparciu o produkty pobrane z kuchni. Standard pomieszczeń zgodny z opisem w budynku głównym.

(Dowód: akta kontroli str. 57-58)

amb ks br

3. Zatrudnienie, posiadane kwalifikacje

Na dzień kontroli placówka zatrudnia 30 pracowników pedagogicznych i specjalistycznych. W tym:

- dyrektora;
- zastępcę dyrektora;
- psychologa;
- 2 pedagogów;
- 2 pracowników socjalnych.
- 23 wychowawców.

Dyrektor jednostki posiada odpowiednie wykształcenie, posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Wszyscy pracownicy posiadają wymagane kwalifikacje – jest przestrzegana zasada zatrudniania pracowników wyłącznie z kwalifikacjami. W placówce występuje dwojaki sposób zatrudniania – w oparciu o przepisy Karty Nauczyciela (23 osoby) i Kodeks Pracy (7 osób). Wśród osób zatrudnionych z Karty Nauczyciela w placówce pracuje 17 nauczycieli dyplomowanych i 5 posiadających mianowanie. Placówka zatrudnia pielęgniarkę. Ponadto w placówce zatrudnionych jest 10 osób pracowników obsługi i 7 osób w administracji (4 1/8 etatu). Po analizie akt osobowych pracowników stwierdzono, że dodatkowe uprawnienia i kwalifikacje posiadają 22 osoby, co stanowi 73,3% ogółu kadry pedagogicznej specjalistycznej. Jedna osoba posiada uprawnienia trenera PRIDE, natomiast studia podyplomowe i kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli (równorzędne do studiów podyplomowych ukończyło 21 osób. Większość dodatkowych uprawnień zdobywana jest pod kątem potrzeb placówki. Do pracy z dziećmi dodatkowo uprawnienia z zakresu logopedii posiada 2 wychowawców; 3 wychowawców posiada uprawnienia do prowadzenia terapii pedagogicznej; do prowadzenia socjoterapii 2 wychowawców.

(Dowód: akta kontroli str. 59-62)

Na dzień kontroli placówka nie zatrudnia wolontariuszy.

Placówka jest wspierana przez Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego W ramach zawartego z uczelnią porozumienia Pogotowie Opiekuńcze jest dla studentów placówką ćwiczeń. Ponadto studenci pedagogiki i pracy socjalnej odbywają w placówce praktyki.

4. Dodatkowa dokumentacja dotycząca organizacji placówki

Regulamin wychowanka Pogotowia - będący załącznikiem nr 1 do regulaminu organizacyjnego placówki. Podzielony na 7 części, opisuje prawa wynikające z praw człowieka, z praw dziecka, oraz prawa wynikające z pobytu w placówce. W dalszej części opisano obowiązki dziecka, określono katalog nagród oraz za co wychowanek może być nagradzany i katalog kar - uzgodniono sposób karania i możliwość odwołania się od nałożonej kary. Regulamin opracowywany był przy udziale dzieci.

Regulamin wywieszony jest przy wejściu do placówki w postaci dużej kolorowej tablicy z dużymi czytelnymi literami. Tablica jest efektem współpracy placówki z Liceum Plastycznym w Zielonej Górze.

Przyjmowani do placówki nowi wychowankowie są zapoznawani z regulaminem przez wychowawcę prowadzącego w możliwie krótkim czasie i w sposób odpowiedni do wieku, stanu emocjonalnego i poziomu edukacyjnego. Fakt ten odnotowywany jest w dokumentacji dziecka.

Regulamin kieszonkowego - (w każdej grupie inny) zatwierdzany jest przez zastępcę dyrektora; Kieszonkowe przyznawane jest w zróżnicowanej wysokości – minimalna stawka wynosi 10 zł. Stawką wyjściową w 2010 roku było 21 zł.

Regulamin korzystania z komputera - (w każdej grupie inny). Zróżnicowanie uwzględnia zarówno warunki lokalowe w grupie jak i wiek oraz specyfikę grupy.

(Dowód: akta kontroli str. 63-84)

Ewidencja wychowanków sporządzona w wersji papierowej i elektronicznej. W dniu kontroli w rejestrze placówki wpisanych było 50 wychowanków. Z tego: 2 wychowanków na „długotrwałej ucieczce”, 2 w SOSW poza Zieloną Górą (Świebodzin i Nowa Sól), 1 OHP (Wiechlice) i 2 MOS w Przytoku. Nie wykreślono z ewidencji Krzysztofa W.(chłopca, który zmarł). W dniu kontroli w placówce przebywało 44 wychowanków na 50 miejsc. W dni wolne od nauki do placówki wraca 3 dzieci.

Wychowankowie placówki podzieleni są na 5 grup wychowawczych, w grupie II przekroczona ilość dzieci (11 wychowanków), natomiast w grupach III i V jest po 9 dzieci. W wykazie nie ujęto wychowanki, która zgodnie z otrzymanym w dniu 31.01.2011r. prawomocnym postanowieniem SR w Zielonej Górze z dnia 16.11.2010r., powróciła do domu rodzinnego pod opiekę ojca. W związku z tym w dniu 01.02.2011r., została zdjęta ze stanu wychowanków tut. placówki. W przedstawionej podczas kontroli liście wychowanków Pogotowia Opiekuńczego dziecko jest uwzględnione.

(Dowód: akta kontroli str. 85-104)

Placówka posiada opracowane i wdrożone procedury dotyczące:

- przyjęcia dziecka na podstawie skierowania MOPS-u
- udzielania przepustek;
- oddaleń, ucieczek oraz zaginięć wychowanków;
- postępowania w przypadku palenia papierosów na terenie placówki;
- postępowania w przypadku ujawnienia na terenie placówki wychowanka będącego pod wpływem alkoholu;
- postępowania w przypadku ujawnienia na terenie placówki wychowanka, którego zachowanie wskazuje na użycie środka odurzającego;
- postępowania w przypadku stwierdzenia dokonania przez wychowanka czynu karalnego;
- postępowania wychowawcy w przypadku, gdy podejrzewa, że wychowanek posiada przy sobie substancję przypinającą narkotyki;

Wszystkie procedury zostały podpisane przez Dyrektora placówki w dniu 04.0.2009r.

Dokumenty dotyczące dziecka, dołączane przez powiat kierujący dziećmi do placówki: akty urodzenia każdego dziecka, orzeczenia sądu o umieszczeniu dziecka w placówce, dokumentacja nt stanu zdrowia, karty szczepień, świadectwa szkolne, wywiady środowiskowe i informacje nt dotychczasowej pracy z rodziną dziecka - są zgodne z §19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie placówek.

(Dowód: akta kontroli str. 105-120)

II. ORGANIZACJA OPIEKI NAD WYCHOWANKAMI

Jak wynika z grafiku dyżurów kadry placówki, opieka nad dziećmi w ciągu dnia zapewniona jest przez 1 wychowawcę na 10 wychowanków, tj. 5 wychowawców na placówkę (tj. 5 grup), w godzinach nocnych – opiekę sprawuje 3 wychowawców - **zgodnie ze standardem.**

(Dowód: akta kontroli str. 121-124)

W toku kontroli ustalono, że w placówce zapewnione są:

1. Wyżywienie – zapewnia się 5 posiłków dziennie, w dni wolne od nauki szkolnej nie przewiduje się drugiego śniadania. Posiłki są przygotowywane w kuchni, spożywane w jadalni. Grupa usamodzielnienia zabiera śniadania i kolacje lub produkty do własnej kuchni, gdzie wychowankowie z pomocą wychowawców przygotowują je do spożycia. Jadłospis przygotowujący jest na 10 dni przez pracownika, który posiada stosowne uprawnienia w zakresie dietetyki. Jadłospis jest wywieszany w widocznym miejscu. W aneksach kuchennych zapewniony jest stały dostęp do produktów żywnościowych i napojów.

2. Opieka zdrowotna – zapewniona w publicznych ZOZ, placówka zatrudnia pielęgniarkę, do której obowiązków należy między innymi wydawanie leków, wizyty z wychowankami u lekarza rodzinnego i specjalistów.

3. Wyposażenie - odzież, obuwie, bielizna, zabawki, środki higieny osobistej i inne, oraz zaopatrzenie w leki, podręczniki – zapewnione zgodnie z potrzebami dzieci. Placówka prowadzi karty odzieżowe. Odzież i obuwie uzupełniane i wymieniane jest poprzez zakupy dokonywane przez dziecko i wychowawcę.

4. Dostęp do nauki – wychowankowie uczęszczają do szkół na terenie miasta, 3 dzieci pobiera naukę w szkołach z internatem, 2 w SOSW (Świebodzin i Nowa Sól), 1 OHP (Wiechlice) 9 dzieci uczęszcza do SZS nr 2 /dawniej szkoła była w strukturze PO – obecnie jest szkołą środowiskową/. Koszty dojazdu dzieci do szkół oraz opłatę za pobyt w internacie pokrywane są przez placówkę. Placówka zapewnia pomoc w nauce. Dzieci uczęszczają na zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkoły, na terenie placówki uczestniczą w zajęciach rekreacyjnych wynikających z kalendarza placówki, ponadto trenują piłkę nożną na terenie placówki, uczestniczą w rowerowych wyjazdach poza miasto.

5. Dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych – zapewnione, szczegółowe informacje dot. przedmiotowych zajęć zawarte w punkcie IV protokołu.

6. Kieszonkowe - wysokość przyznawanych kwot jest zróżnicowana. W placówce ustalono kwotę 21 zł, od której różnicuje się wysokość przyznawanego kieszonkowego. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U.z 2007r., Nr 201, poz.1455 z późn. zm.) w § 27 pkt 1 ust. 6 stanowi, że wychowanek winien otrzymać do własnego dysponowania kwotę nie niższą niż 0,5% (8,25 zł) i nie wyższą niż 5% kwoty, o której mowa w art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 ze zmianami). Wysokość kieszonkowego zależna jest od spełniania wymagań

Andrzej Kula

określonych w regulaminie i ustalana przez wychowawców. Obniżenie stawek jest uzasadniane. Ze spotkania wychowawców w sprawie ustalania kieszonkowego sporządzany jest każdorazowo protokół.

Działające przy placówce Stowarzyszenie „Nasze Dzieci” (Nr KRS 0000016711) dla wyróżniających się nauce wychowanków przyznaje stypendia. Stypendia przyznawane są raz na semestr w kwocie 100 zł wychowankowi, który osiągnął średnią ocen 4,0 i pozytywną ocenę z zachowania.

7. Działalność kulturalna i rekreacyjna placówki – placówka jest organizatorem wielu imprez dla swoich wychowanków. W 2010 roku zorganizowano: obóz narciarski w Karpaczu dla grupy 10 wychowanków, obóz rowerowy i w obóz wypoczynkowy Sławie, biwak w Dąbiu oraz wycieczkę do Międzyrzeckiego Rejonu Umocnień i Klasztoru w Gościkowie – Paradyżu, wycieczkę do Muzeum Etnograficznego w Ochli – „Poznanie tradycji Świąt Wielkanocnych”

Placówka współpracuje z Domem Dziecka w Spremberg i w ramach tej współpracy odbyło się: spotkanie wychowanków Pogotowia Opiekuńczego i Domu Dziecka w Spremberg „Teatralne spotkanie warsztatowe” oraz Wiosenne spotkanie integracyjne z dziećmi z Domu Dziecka w Spremberg ponadto w ramach programu polsko-niemieckiego dzieci z pogotowia uczestniczyły w festiwalu organizowanym przez Dom Dziecka w Spremberg. Grupa wychowanków uczestniczyła w uroczystości 45 rocznicy istnienia Domu Dziecka w Spremberg. Ponadto w placówce organizowane są liczne imprezy okolicznościowe dla wychowanków na terenie placówki np. Dzień Dziecka, „Andrzejki”, „Walentynki”, „Mikołajki”. Wychowankowie uczestniczą również w imprezach organizowanych przez inne instytucje i tak w 2010 roku wychowankowie uczestniczyli między innymi w: Lubuskim Festiwalu Artystycznym w Lubsku, w Festiwalu Teatralnym Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrz., Turnieju piłki nożnej w Gorzowie Wlkp., Mikołajkowym Turniej Piłki Nożnej w Różankach w imprezie Mikołajkowej zorganizowanej przez Koło Łowieckie „Drop”.

(Dowód: akta kontroli str. 125-128)

III. PRACA Z WYCHOWANKIEM I RODZINĄ

W toku czynności kontrolnych pobrano dokumentację 5 wychowanków, co stanowi 10% dokumentacji, dokonano analizy dokumentacji dotyczącej indywidualnej pracy z wychowankami, tj. Indywidualnych Planów Pracy, Kart Pobytu oraz protokołów posiedzeń Stałego Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

(Dowód: akta kontroli str. 129-245)

Ocena formalna dokumentacji:

1. Karty Pobytu

Karty prowadzone w sposób zgodny z § 26 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia; informacje zawarte w kartach są zindywidualizowane, opisują relacje dziecka z rodzicami, funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce i poza nią, naukę szkolną dziecka, samodzielność, umiejętności samoobsługi, funkcjonowanie emocjonalne, stan zdrowia dziecka, jego szczególne potrzeby i znaczące wydarzenia.

Karty aktualizowane co miesiąc, sprawdzane przez zastępcę dyrektora, karty nie są podpisane przez wychowawcę (osobę sporządzającą dokument).

hul kg b

2. Indywidualne Plany Pracy

Opracowywane w oparciu o § 12 rozporządzenia; niezwłocznie po przybyciu wychowanka do placówki, przy udziale dziecka. Plan sporządzany przez wychowawcę, w porozumieniu z psychologiem, pedagogiem, w niektórych planach¹ brak podpisu pracownika socjalnego. W pięciu planach brakowało podpisów wychowanki², zatwierdzone przez Z-cę Dyrektora Placówki. IPP jest opracowywany na podstawie informacji zawartych w arkuszach obserwacji wychowanka i kart pobytu oraz na podstawie informacji zawartych w dokumentach innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. IPP skonstruowane są z uwzględnieniem wieku, możliwości psychofizycznych dziecka, jego potrzeb zdrowotnych, edukacyjnych, emocjonalnych, społecznych i materialnych dziecka (dot. między innymi zapewnienia odpowiedniej odzieży kształtowania umiejętności gospodarowanie kieszonkowym); nie uwzględniono w wystarczającym zakresie sfery dotyczącej sytuacji rodzinnej dziecka oraz działań na rzecz powrotu do rodziny³. Plany nie wskazują efektów pracy socjalnej prowadzonej z rodzicami dziecka⁴.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że IPP nie zawiera podstawowych elementów planu: działań długoterminowych i krótkoterminowych (określono je tylko w jednym z analizowanych przypadków). Plany nie wskazują osób odpowiedzialnych za realizację danego celu i zadania. W latach 2000-2008 IPP wychowanki Joanny Puziak modyfikowane były rzadziej niż co pół roku. Od 2009r. plany modyfikowane zgodnie z przepisami prawa.

3. Protokoły Stałego Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka – jak wynika z przedłożonej dokumentacji, posiedzenia odbywają się z częstotliwością rzadziej niż co pół roku⁵, niezgodnie z przepisami prawa. Terminy posiedzeń Zespołu nie współgrają z terminami modyfikacji IPP, są zbyt odległe w stosunku do daty zakończenia realizacji poprzedniego IPP i daty utworzenia nowego IPP (np. IPP na okres marzec-sierpień 2010r, posiedzenie Stałego Zespołu 25listopad 2010r.). W skład zespołu wchodzi: Dyrektor lub Zastępca Dyrektora Placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny placówki, wychowawca prowadzący, pielęgniarka, pracownik socjalny MOPS w Zielonej Górze lub PCPR w Zielonej Górze oraz psycholog i pedagog szkolny lub inny przedstawiciel szkoły, Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego, kurator oraz rodzice lub opiekunowie prawni.

Z posiedzenia Przewodniczący sporządza protokół, o charakterze stenopisu (zapis rozmów wszystkich uczestników); ponadto protokół zawiera wniosek nt. kierunków planowanej pracy z wychowankiem oraz opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu w placówce. Do protokołu załączona jest lista obecności członków wraz z podpisami.

¹ na podstawie IPP wychowanki Joanny P.

² na podstawie IPP wychowanki Joanny P. ustalonych na rok szkolny 2000-2001, 2002-2003, 2005-2006 oraz na okres marzec-sierpień 2009, marzec-sierpień 2010,

³ na podstawie IPP wychowanki Beaty R. – na okres: wrzesień 2009r. – luty 2010r., marzec – sierpień 2010r. i wrzesień 2010r. – luty 2011r.

⁴ jak wyżej

⁵ na podstawie protokołów Stałego Zespołu dla wychowanki Joanny P. – w 2010r. protokół z dnia 4-11-2010r. – brak protokołów z okresu do maja 2010r.,

LPD KP | α

Pisemne wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce – zawarte w protokołach z posiedzenia Stałego Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka oraz Rekwalitykacyjnego Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka – wniosek nt. kierunków planowanej pracy z wychowankiem oraz opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu w placówce. Jak wynika z przedłożonej dokumentacji⁶ posiedzenia Zespołu ds. Rekwalitykacji odbywają się rzadziej niż co pół roku, więc ocena zasadności pobytu dziecka jest dokonywana rzadziej niż wskazano w przepisach prawa. Zgodnie z § 10 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U. z 2007r., Nr 201, poz.1455 ze zmianami) placówka informuje sąd o potrzebie umieszczenia dziecka w innej placówce działającej na podstawie odrębnych przepisów (...) lub o zaistnieniu podstaw do powrotu dziecka do rodziny naturalnej - § 10 pkt 8 ww. rozporządzenia. Jeśli któraś z tych przesłanek nie występuje, placówka nie przesyła informacji do sądu, chyba, że Sąd zwróci się z prośbą o jej nadesłanie.

Ocena merytoryczna pracy z dzieckiem i rodziną na podstawie ww. dokumentacji:

Praca z dzieckiem i rodziną powinna być oparta o szczegółową diagnozę wychowanka i rodziny, uwzględniającą wszystkie aspekty funkcjonowania tej rodziny. Z analizy przedłożonej dokumentacji wynika, że konstruowane IPP oparte są o informacje zawarte w arkuszach obserwacyjnych wychowanka, opiniach wychowawczych, kartach pobytu i posiadanej dokumentacji z innych placówek działających na rzecz dziecka (szkoła, służba zdrowia, Policja, Sąd i inne). Jednak zapisy zawarte w kartach pobytu są zbyt ogólne, nieprecyzyjne, lakoniczne (nie uwzględniają braków, deficytów wskazanych w opiniach lub innych dokumentach). Ponadto, dokumentacja psychologa określa diagnozę sytuacji rodzinnej wychowanka, diagnozę psychologiczną dziecka oraz opis funkcjonowania wychowanka w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i środowisku zewnętrznym. Informacje dotyczące przyczyn kryzysu rodziny zawarte są także w kontrakcie zawartym z rodziną, w części dotyczącej oceny sytuacji życiowej. W przedłożonej dokumentacji brak jest diagnozy pedagogicznej wychowanka (placówka sporządza opinie dot. funkcjonowania wychowanka, które nie są rzeczywistą diagnozą sytuacji dziecka).

W trakcie analizy IPP ustalono, że w planach nie określono celu głównego (działania długoterminowego). Cel główny (prawidłowo sformułowany) zawarty jest w kontrakcie pracy z rodziną. Formułowane w IPP cele szczegółowe rozumiane są jako czynności, zadania podejmowane w kierunku wychowanka, np. udział w zajęciach sportowych, wykluczanie wulgaryzmów. W tym przypadku należałoby nazwać ww. cele szczegółowe – zadaniami. Ponadto, z przedkładanych planów nie wynika, czy założone cele (w tym przypadku zadania) zostały osiągnięte lub nie, bądź czy są w trakcie realizacji – brak zatem weryfikacji planów.

(Dowód: akta kontroli str.246- 263)

4. Praca z rodziną wychowanka

Analiza dokumentacji prowadzonej przez pracownika socjalnego

⁶ Na podstawie protokołów dla wychowanki Joanny P.: 06-2002, 10-2002, 05-2003, 02-2004, 05-2004, 06-2005, 02-2006, 06-2006, 06-2007, 06-2008, 09-2009

Pracownik socjalny prowadzi „Indywidualny projekt pracy z rodziną” – dokument zawiera:

1. Opis sytuacji rodziny, tj. dane rodziców, dane dzieci, sytuację rodzinną i przyczyny umieszczenia dzieci w placówce, sytuację mieszkaniową, zawodową i materialną rodziców;
2. Diagnozę sytuacji rodziny – wskazanie bezpośrednich przyczyn kryzysu w rodzinie; określenie mocnych i słabych stron rodziny wychowanka;
3. Cele projektu – zawiera określenie celu głównego oraz cele szczegółowe;
4. Metody realizacji projektu i osoby współuczestniczące;
5. Harmonogram podejmowanych działań z rodziną – załącznik do „Projektu” – w tabelarycznym układzie spisano wszystkie wizyty w środowisku rodzinnym oraz podjęte działania pracownika socjalnego na rzecz załatwienia spraw urzędowych dla dziecka. Ponadto, do harmonogramu dołączono notatki służbowe z wizyt w środowisku rodzinnym, zawierające opis okoliczności konkretnych sytuacji i przebieg rozmowy z rodzicami lub innymi osobami znaczącymi dla dziecka.
6. Okresowa ocena realizacji indywidualnego projektu pracy; dokonując oceny zweryfikowano stopień osiągnięcia celu (określonego w początkowej fazie projektu). Wyznaczono nowe cele do realizacji, mające charakter konkretnych zadań. Dokonano ponownego opisu sytuacji rodzinnej. W jednym przypadku ⁷ przez 2 lata nie przeprowadzano ewaluacji projektu (pomimo wielu działań, spotkań opisanych w harmonogramie).

Ocena: jak wynika z analizy dokumentacji, ustalony cel główny oraz cele szczegółowe - nie zawsze mają odzwierciedlenie w harmonogramie pracy z rodziną. Z analizy harmonogramu wynika, że działania podejmowane nie zmierzają do osiągnięcia celu głównego⁸. Po dokonaniu przez pracownika socjalnego okresowej oceny realizacji indywidualnego projektu pracy z rodziną i stwierdzeniu, że żaden z zakładanych celów nie został osiągnięty, nie dokonano zmiany celów głównego i szczegółowego, tylko nadal zaplanowano dążenie do powrotu dzieci do rodziny. Plany nie zawierają daty opracowania dokumentu, w niektórych planach nie przygotowano ewaluacji projektu; nie wskazano też terminu realizacji założonych celów szczegółowych⁹.

Końcowa ocena realizacji indywidualnego projektu pracy – uzupełniana po zakończeniu realizacji całego projektu.

Placówka zawiera także kontrakty socjalne z rodzinami.

(Dowód: akta kontroli str. 164-167, 188, 199, 212-217, 222-225, 256-263)

5. Sytuacja prawna dzieci - w ewidencji placówki jest zapisanych 50 dzieci, z tego: 12 dzieci (24%), gdzie oboje rodzice są pozbawieni praw rodzicielskich, 2 dzieci, gdzie samotna matka została pozbawiona praw rodzicielskich, 1 dziecko gdzie ojciec jest pozbawiony praw a matka ma ich ograniczenie oraz 1 dziecko gdzie samotny ojciec został pozbawiony praw rodzicielskich. W większości przypadków (23-46%) władza rodzicielska jest ograniczona. Pozostałe przypadki (11) to dzieci samotnych rodziców, gdzie sąd ograniczył władzę rodzicielską.

⁷ Na podstawie planu pracy z rodziną Beaty R.

⁸ Na podstawie planu pracy z rodziną Dominiki P.

⁹ Na podstawie planu pracy z rodziną Izabeli K.

Handwritten initials: K, G

Spośród piętnaściorga dzieci, które mają sytuację prawną uregulowaną, w zestawieniu wykazano, że do Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego zgłoszono 9 dzieci. Jedno dziecko zostało zgłoszone w 2004r. (dziewczynka miała 6 lat) i nie znaleziono dla niego rodziny adopcyjnej lub zastępczej, 2 dzieci zgłoszono w 2007, w 2008 - 1, 2009 – czworo i 1 w 2011r. Nie wszystkie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną były zgłaszane do OAO. Powodem niezgłoszenia był wiek dzieci (powyżej 13 r.ż.). Dla dzieci tych ustalono dalszy pobyt w placówce do czasu osiągnięcia pełnoletności.

W 2010 roku z placówki odeszło ogółem 36 wychowanków z tego: z powodu powrotu do rodziny przed usamodzielnieniem – 4, usamodzielnienia – 7, zmiany placówki - 5 oraz 20 wychowanków z innych powodów (dot. głównie interwencyjnych przyjęć uciekinierów z innych placówek). Nie odnotowano w 2010 roku opuszczenia placówki z powodu umieszczenia w rodzinnych formach opieki – rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

(Dowód: akta kontroli str.85-98)

Wnioski: Działania placówki na rzecz pracy z rodziną są podejmowane, placówka korzysta z odpowiednich narzędzi pracy z rodziną. Mimo podejmowanych działań nie osiągnięto w 2010 roku efektów w postaci powrotów dzieci do domów rodzinnych - mała efektywność w usamodzielnianiu wychowanków w zakresie umieszczania wychowanków w rodzinnych formach opieki zastępczej. Wątpliwości budzi dostosowanie celu głównego i szczegółowego do zmieniających się warunków i efektów pracy socjalnej z rodzicami dziecka oraz częstotliwość ewaluacji projektu pracy z rodziną dziecka.

IV. POZOSTAŁA DOKUMENTACJA DOTYCZĄCA FUNKCJONOWANIA PLACÓWKI I DZIECI

W dniu kontroli w Placówce opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej posiadało 27 wychowanków.

1. Karta udziału w zajęciach specjalistycznych z opisem ich przebiegu – psycholog i pedagog prowadzą własne karty udziału w zajęciach specjalistycznych;

- karta pedagoga zawiera informacje na temat przebiegu zajęć prowadzonych przez specjalistę w placówce. Ponadto, pedagog prowadzi kartę konsultacji specjalistycznej dokumentującą każdą wizytę w Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze z opisem jej przebiegu i zaleceniem lekarza do dalszej pracy z wychowankiem.

- karta psychologa – psycholog odmówiła udostępnienia prowadzonej przez siebie dokumentacji w sprawie dziecka z uwagi na obowiązujący w zawodzie kodeks etyczny. Złożyła ustne wyjaśnienia, z których sporządzono protokół. Z wyjaśnień wynika, że psycholog prowadzi kartę udziału w zajęciach specjalistycznych z opisem ich przebiegu, która zawiera opis treści rozmowy z wychowankiem, obserwacje dotyczące emocji, treści przeżyć i zachowań dziecka. Prowadzone dla każdego wychowanka, aktualizowane w miarę potrzeb. Ponadto, rozmowy odnotowywane są w dzienniku pracy.

Jak informuje psycholog w placówce prowadzona jest terapia indywidualna, z wychowankami młodszymi prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne.

(Dowód: akta kontroli str. 168-169, 208-209, 264-265, 240-243)

Handwritten signature/initials

2. Arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych – w placówce prowadzone są arkusze obserwacyjne wychowanka, w których wychowawcy odnotowują zapisy dot. funkcjonowania wychowanka w placówce i poza nią, w podziale na konkretne dni. Informacje dotyczą ważnych wydarzeń z życia dziecka, opis zachowań, reakcji itp. W arkuszach tych swoje spostrzeżenia odnotowują wyłącznie wychowawcy, brakuje spostrzeżeń specjalistów (tj. psychologa i pedagoga).

(Dowód: akta kontroli str. 228-229)

3. Diagnoza psychologiczno – pedagogiczna dziecka – w dokumentacji placówki brak jest przedmiotowej diagnozy określonej w §4 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U. z 2007r., Nr 201, poz.1455 z późn. zm.) dla dzieci umieszczonych w placówce – interwencyjnie. W kontrolowanej dokumentacji znajdowały się wyłącznie opinie wychowawcze podpisywane przez wychowawcę, pedagoga i psychologa, które zawierają opis funkcjonowania wychowanka.

(Dowód: akta kontroli str. 154-163, 228-229, 266-267)

V. ANALIZA DOKUMENTACJI JOANNY P. POD KĄTEM ZASADNOŚCI ZARZUTÓW POD ADRESEM POGOTOWIA OPIEKUŃCZEGO, ZAWARTYCH W PIŚMIE SĄDU REJONOWEGO W ZIELONEJ GÓRZE, SYGNATURA AKT IIINPW404/10 Z DNIA 26-01-2011R., W ZAKRESIE:

1. Nie realizowania zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zielonej Górze w postaci „(...)przeprowadzenia badań słuchu i mobilizowania do noszenia okularów”.

Zapisy w dokumentacji¹⁰ potwierdzają działania placówki w kierunku mobilizowania wychowanki do noszenia okularów. W przedłożonej dokumentacji prowadzonej przez placówkę brak jest informacji na temat deficytów narządu słuchu, pomimo zaleceń PPP zawartych w opinii z dnia 22 lutego 2010r. o wskazaniu do przeprowadzenia u wychowanki badań słuchu i dostarczenia do Poradni wyników przedmiotowych badań.

2. Braku autorytetu i wpływu na zachowanie wychowanki ze strony pracowników placówki oraz nie nawiązanie bliższych relacji przez cały okres pobytu w Pogotowiu od 2000 roku

W piśmie nie wskazano jednoznacznie podmiotów, z którymi wychowanka nie nawiązała bliższych relacji w placówce.

Z analizowanej dokumentacji: opinii wychowawczych, kart pobytu wynika, że zawierają opis funkcjonowania społecznego wychowanka w placówce i informacje na temat zachowania dziecka. Z opisów tych wynika, że wychowanka „podporządkowuje siebie innym”, jest „konfliktowa, arogancka”, „nie jest przez dzieci lubiana, jedynie tolerowana”, „nie interesuje się opiniami innych osób”. W kartach pobytu, arkuszach obserwacyjnych wychowanki oraz innych wychowanków znajdują się zapisy o częstych przejawach agresji słownej, przypadkach stosowania przemocy fizycznej i psychicznej w stosunku do innych wychowanków, nauczycieli, wychowawców.

Wobec demonstrowanych przez wychowankę przejawów agresji w Indywidualnym Planie Pracy zaplanowano działania związane z nabywaniem umiejętności wspólnego życia w grupie oraz motywowaniem do kształtowania właściwych relacji z otoczeniem

¹⁰ Opinie wychowawcze od 2006 do 2008r. W 2008r. zastąpione kartami pobytu.

Handwritten initials: "ad kp la"

(kolegami, dorosłymi) oraz umiejętności korzystania z pomocy osób dorosłych w sytuacjach trudnych.

Zapisy w karcie wychowanka, prowadzonej przez pedagoga placówki, część „sytuacja wychowawcza” zawierają następujące stwierdzenia: „Dziewczynka głośno mówi, że nie chce być w pogotowiu, już kilka razy miała nadzieję, że wróci do domu, sytuacja z rozwodem rodziców spowodowała, że źle funkcjonowała w grupie. Jest osobą niezależną, rzadko liczy się z czyimś zdaniem. Nie zależy jej na bliskim kontakcie z wychowawcą.”

W zapisach w prowadzonych „Arkuszach obserwacyjnych” od momentu przyjęcia dziecka do placówki znajdują się adnotacje mówiące o trudnościach w podporządkowaniu się normom panującym w placówce, manifestowania chęci podporządkowania sobie innych dzieci, w sytuacjach konfliktowych stosowanie agresji słownej i fizycznej. Zapisy mówią również o zaborczości, złośliwości wchodzeniu w konflikty z innymi dziećmi. W zachowaniu dziecka wychowawcy dostrzegają dążenie do dominowania. Z wiekiem zachowania te przybierają coraz ostrzejsze formy, przejawia się to poprzez stosowanie wulgaryzmów nierespektowanie i lekceważenie poleceń. Nasilenie takich zachowań jest związane z pogarszającą się sytuacją w rodzinie i relacjami dziecka z rodzicami.

3. Nieskuteczności oddziaływań placówki i wystąpienia zaniedbań edukacyjnych, zaburzeń zachowania i emocji. Braku pracy z dzieckiem na terenie placówki.

3.1. Opis oddziaływań edukacyjnych – w okresie 2001-2008 obserwowane są zmiany w zakresie stosunku wychowanki do realizacji obowiązku szkolnego; dziecko dobrze się uczyło, osiągało pozytywne wyniki w nauce, uzyskiwało pochwały i stypendia naukowe, lecz niechętnie realizowało obowiązek szkolny (niechęć do odrabiania zadań domowych, brak motywacji, wagarowanie itp.).

Z przeanalizowanych kart pobytu, w punkcie 4 tj. nauka szkolna dziecka wynika, że w okresie kiedy wychowanka uczęszczała do gimnazjum na terenie miasta - osiągała słabsze wyniki w nauce, wagarowała. W związku z ww. problemami w I klasie gimnazjum w roku szkolnym 2008/2009 Placówka podjęła decyzję o zmianie szkoły (Szkoła przy Pogotowiu Opiekuńczym), celem dostosowania poziomu do możliwości edukacyjnych wychowanki. W 2008r. pojawił się zapis dot. pomocy studentów w nauce matematyki i j. niemieckiego. W lutym 2010r. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna wydała opinię m.in. o konieczności wyrównywania trudności z matematyki i ortografii. Zapisy zawarte w IPP w tym okresie nie wskazują na podejmowanie konkretnych działań przez Placówkę w kierunku niwelowania ww. braków. W IPP znajdują się jedynie ogólne zapisy dotyczące motywowania wychowanki do realizacji obowiązku szkolnego, mobilizowania do systematycznego i aktywnego udziału w nauce lub zmiany nastawienia do obowiązku szkolnego. W prowadzonej dokumentacji brak jest informacji na temat oddziaływań zmierzających do eliminowania trudności z matematyki i ortografii, wynika z niej iż dziecko nie przejawiało problemów z nauką szkolną (poza wagarowaniem i niechęcią do nauki szkolnej, osiągała dobre wyniki w nauce).

3.2. Opis pracy z dzieckiem:

a. doraźna praca (zajęcia ze specjalistami, terapie) - przez cały okres pobytu wychowanki w Placówce w kartach pobytu pojawiają się comiesięczne zapisy na temat niestabilności emocjonalnej, z jednej strony wycofania, z drugiej wybuchowości, nadmiernego pobudzenia, agresji słownej, stosowania wulgaryzmów.

And Kf fe

Jak wynika z karty leczenia szpitalnego w Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, dziewczynka ma zdiagnozowane zaburzenia zachowania i emocji, jest leczona psychiatrycznie w ww. Centrum. W IPP od 2000r. planowano dziewczynce organizowanie zajęć z muzykoterapii; natomiast z kart udziału w zajęciach specjalistycznych wynika, że od maja 2007r. na terenie Pogotowia w ramach zajęć prowadzonych przez pedagoga, dziecko uczestniczyło w zajęciach z ceramiki, muzykoterapii i tanecznych; przeprowadzano również liczne rozmowy terapeutyczne z pedagogiem i psychologiem, mające na celu wyciszenie emocji i zdobycie umiejętności prowadzenia dialogu i negocjacji w sytuacjach konfliktowych oraz eliminowania agresji.

b. indywidualna praca z dzieckiem i rodziną - przeanalizowano karty pobytu, opinie wychowawcze, indywidualne plany pracy z dzieckiem, protokoły Stałego Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Na podstawie analizy ww. dokumentacji ustalono, że pomimo negatywnej oceny sytuacji rodzinnej w latach 2000 – 2002 oraz stwierdzenia destrukcyjnego wpływu na wychowankę, placówka planowała powrót do rodziny naturalnej dziecka. Rodzice od początku umieszczenia dzieci w placówce nadużywali alkoholu. Dokumentacja potwierdza zaniechanie dzieci podczas przepustek u rodziców (próby zabrania dzieci na przepustkę przez nietrzeźwych rodziców, odwożenie dzieci do placówki pod wpływem alkoholu, ślady pobicia dzieci, dzieci brudne i głodne itd.). W 2002r. na posiedzeniu Zespołu rozważono umieszczenie dziewczynki w rodzinie zastępczej, ale z uwagi na kontakty rodziców z dziećmi oraz brak rodziny dla 3 rodzeństwa (w wieku 6,7 i 11 lat) odstąpiono od tej formy i zaplanowano powrót do koncepcji w kolejnym roku. Pod koniec 2002r. ponownie rozważono pomysł umieszczenia rodzeństwa w pieczy zastępczej, tj. Pogotowiu Rodzinnym oraz zaplanowano złożenie wniosku do Sądu w sprawie pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej, jednak w przedłożonej dokumentacji brak jest pisma do Sądu w tej sprawie. W 2003r. podjęto decyzję o pozostaniu rodzeństwa w Pogotowiu na następny rok szkolny z oczekiwaniem na umieszczenie w rodzinie zastępczej. W 2004r. Stały Zespół zaplanował skierowanie rodzeństwa do rodziny zastępczej za pośrednictwem MOPS w Zielonej Górze (brak szczegółowych informacji na ten temat).

Poprawa sytuacji rodziny wystąpiła dopiero w 2005 roku (abstynencja rodziców), ale ponownie uległa pogorszeniu w roku 2007, kiedy rodzice rozstali się i złożony został pozew o rozwód. W 2009r. nastąpił rozwód małżonków – Placówka nie wykluczała powrotu dziecka do rodziny. Przez cały okres pobytu w Pogotowiu wychowanka uczęszczała na regularne, cotygodniowe przepustki do domu, co skutkowało silną więzią emocjonalną z rodzicami. W 2009r. postawiono rodzinie warunek współpracy nad ostatecznym powrotem do domu w związku z pomysłem matki dot. zakupu własnego mieszkania. Z dokumentacji wynika, że więzi z ojcem nie były tak silne, a matka w 2011r. została osadzona w zakładzie karnym. Fakty te spowodowały uniemożliwienie dalszych działań w kierunku powrotu dziecka do rodziny.

Przez cały okres pobytu wychowanki w PO podejmowana była praca socjalna z rodzicami, skupiająca się na mobilizowaniu rodziców do starań o powrót dziecka do domu, pedagogizacja rodziców na terenie placówki przez specjalistów oraz udział w spotkaniach Stałego Zespołu.

Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, że Placówka w ciągu 11 lat wystąpiła do Sądu jeden raz – w sprawie wyegzekwowania zalecenia podjęcia leczenia odwykowego rodziców.

4. Zaniedbań higienicznych i niestosowanego ubrania podczas badania w Rodzinnym Ośrodku Diagnostyczno-Konsultacyjnym

Z dokumentacji prowadzonej przez placówkę w okresie 2005-2008 wynika, że wychowanka dbała o wygląd fizyczny i higienę osobistą. Informacje ujęte w opiniach wychowawczych cyklicznie odnoszą się do sfery higieny osobistej i wyglądu zewnętrznego dziecka. W kartach pobytu prowadzonych od 2008r. brak informacji na temat dbałości o higienę, natomiast w Indywidualnym Planie Pracy zaplanowano do zrealizowania zadania dotyczące dbałości o ubiór dostosowany do pory roku, higienę osobistą, zabezpieczenie środków czystości i przyborów toaletowych. Brak informacji na temat działań podejmowanych w związku z zaplanowanymi zadaniami. Z prowadzonych notatek służbowych wynika, że dziewczynka na badanie w RODK została dowieziona prosto z Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, gdzie przebywała od 10.05.2010, zatem nie można obciążyć Placówki za wygląd i ubiór dziewczynki w tym dniu.

(Dowód: akta kontroli str. 268-1020)

VI. ANALIZA DOKUMENTACJI KRZYSZTOFA W.

Pismem z dnia 13-01-2011r. Dyrektor Pogotowia Opiekuńczego w Zielonej Górze poinformował tut. Wydział, że w dniu 3-01-2011r. do placówki przyjęty został wychowanek Krzysztof W., który tego samego dnia próbował popełnić samobójstwo. W toku kontroli pobrano dokumentację, sporządzoną w Pogotowiu Opiekuńczym na okoliczność tego zdarzenia oraz sprawdzono zastosowanie procedur przyjęcia dziecka, opracowanych przez Dyrektora placówki.

Z dokumentacji wynika, że 13 letni chłopiec skierowany został do Pogotowia przez MOPS w Zielonej Górze na okres od 3-01-2011 do 31-01-2011r.¹¹. Przyjęcie dziecka odbyło się na prośbę matki, która w tym okresie miała być hospitalizowana. Krzysztof W. został przyjęty do grupy III - interwencyjnej Pogotowia Opiekuńczego w Zielonej Górze. Do placówki przybył z kuratorem Sądowym. Z notatki służbowej sporządzonej przez wychowawcę Panią Justynę S. wynika, że do godziny 22 jego zachowanie nie wskazywało na jakiegokolwiek problemy zdrowotne. Prawidłowo zintegrował się z grupą. Nawiązał też dobry kontakt z wychowawcami, dyżurującymi w tym dniu. Z opisów wychowawcy wynika, że był pogodny, bez sprzeciwu stosował się do regulaminu wychowanka. Ok. godziny 22.30 wychowankowie zgłosili wychowawcy niepokojące objawy występujące u Krzysztofa W., tj. zasinienie skóry, piana na ustach, niereagowanie na wołanie. Wychowawca natychmiast podjął działania ratownicze – przechylił na bok chłopca, otworzył okno żeby przewietrzyć pomieszczenie i wezwał pogotowie ratunkowe. Podczas oczekiwania na przyjazd karetki, wychowawca cały czas był obecny przy Krzysztofie, a po przyjeździe lekarzy, przekazał informacje o dotychczasowych objawach i pojechał swoim samochodem do szpitala. W szpitalu okazało się, że chłopiec zażył 5 tabletek leku Tramal, który wcześniej zabrał matce. Wychowawczyni powróciła na Pogotowia na nocny dyżur. W dniu 4-01-2011r. pielęgniarka zatrudniona w placówce pojechała do szpitala, aby uzyskać informacje o stanie zdrowia chłopca. Z uzyskanych

¹¹ Skierowanie MOPS.OW.82321s/48/10 z dnia 31-12-2010r.

informacji wynikało, że stan zdrowia jest krytyczny. W dniu 5-01-2011r. około godziny 9.00 szpital poinformował telefonicznie placówkę o śmierci chłopca.

Jak wynika z analizy „Procedury przyjęcia dziecka na podstawie skierowania MOPS”, zostały zastosowane wszystkie punkty opisane w ww. dokumencie, tj.: przydzielono wychowanka do grupy wychowawczej, pracownicy zapoznali się z posiadaną dokumentacją dziecka, zabezpieczono wychowankowi podstawowe warunki socjalno-bytowe, zapoznano go z harmonogramem dnia i zasadami funkcjonowania w grupie wychowawczej. Ponadto, nawiązano kontakt ze szkołą, do której uczęszczał wychowanek oraz z kuratorem społecznym, który przybył z dzieckiem do placówki. Wszystkie działania placówki, związane ze sprawą Krzysztofa W. uznać należy jako poprawne.

(Dowód: akta kontroli str. 1021-1052)

VII. WNIOSKI

1. Placówka funkcjonuje obecnie **bez zezwolenia Wojewody Lubuskiego**.
2. **W Kartach Pobytu** – brak podpisu wychowawcy.
3. **Indywidualne plany pracy** – braki formalne oraz problemy z ustaleniem celu głównego i służącym jego realizacji zadań. Brak weryfikacji planu.
4. **Stały Zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka** – posiedzenia podczas których dokonywana jest ocena zasadności pobytu dziecka w placówce odbywają się rzadziej niż co pół roku; terminy posiedzeń Zespołu nie współgrają z terminami modyfikacji IPP.
5. W dokumentacji **pracownika socjalnego** w zakresie **pracy z rodziną wychowanka** działania określone w harmonogramie nie odnoszą się do celów szczegółowych, a cele szczegółowe nie dążą do realizacji celu głównego. Nie dostosowano celów do efektów pracy socjalnej podejmowanych z rodziną dziecka.
6. **W arkuszach badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych** – brakuje spostrzeżeń specjalistów – psychologa i pedagoga.
7. Brak **diagnozy pedagogicznej** sporządzanej dla wychowanków przyjętych interwencyjnie.
8. **Zarzuty zawarte w piśmie Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dn. 26.01.2011r. w odniesieniu do pracy z wychowanką Joanną P.** częściowo potwierdziły się, w szczególności w zakresie prowadzonej pracy indywidualnej z wychowanką. Placówka przez 11 lat podejmowała nieskuteczne i nie rokujące poprawy działania w kierunku pracy z rodziną wychowanki, co mogło mieć znaczący wpływ na jej obecną postawę i zachowanie.
9. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie interwencyjnego przyjęcia i postępowania placówki w związku z tragiczną śmiercią wychowanka Krzysztofa W.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do książki kontroli w Pogotowiu Opiekuńczym.

Zgodnie z § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) kierownik kontrolowanej jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto, kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi kontrolowanej jednostki stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. wobec zastrzeżeń.

Po przeczytaniu, niniejszy protokół podpisano na każdej stronie.

Treść protokołu podlega udostępnieniu zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112 poz. 1198) oprócz informacji stanowiących dane osobowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 o ochronie danych osobowych (Dz.U.Nr.133 poz. 883 z późniejszymi zmianami).

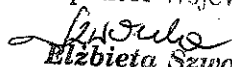
Protokół sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Dyrektorowi Pogotowia Opiekuńczego w Zielonej Górze;
- egzemplarz nr 2 przekazano do Wydziału Nadzoru i Kontroli LUW;
- egzemplarz nr 3 wraz z załącznikami pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW.

Kontrolujący:

Dyrektor jednostki kontrolowanej:

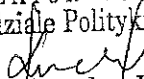
Wydział Polityki Społecznej
Inspektor Wojewódzki

Elżbieta Szwonka

POGOTOWIE OPIEKUŃCZE
 al. Wojska Polskiego 116
65-762 ZIELONA GÓRA
tel. 226 05 91, Reg. 000192198

ST. INSPEKTOR
w Wydziale Polityki Społecznej

Marta Nowak
INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Agnieszka Kraska
Lubuski Urząd Wojewódzki
w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp. (5)

DYREKTOR
Pogotowia Opiekuńczego
w Zielonej Górze

mgr Zbigniew Jankiel

Gonów Alup., 22.04.2011

Zielona Góra, dn. 6.06.2011r.

